

**НАУЧНО НАСТАВНОМ ВЕЋУ МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

На седници Научно наставног већа Медицинског факултета у Крагујевцу одржаној дана 26.03.2008. године одређена је Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације под називом **"Однос трошкова и квалитета живота пацијената на дијализи и после трансплантације бубрега у условима социо-економске транзиције "** кандидата Саше Перовића, дипл. Економисте. У Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације одређени су:

1. проф. др Небојша Арсенијевић – председник, редовни професор – Медицински факултет у Крагујевцу (ужа научна област микробиологија и имунологија, и основи онкологије)
2. проф. др сци. мед. Слободан М. Јанковић – члан, редовни професор - Медицински факултет у Крагујевцу (ужа научна област фармакологија и токсикологија и клиничка фармација)
3. проф. др сци. мед. Стеван Пљеша – члан, редовни професор – Медицински факултет у Београду (ужа научна област интерна медицина)

Комисија је прегледала и проучила докторску дисертацију г. Перовића и подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

А. Биографија кандидата

Кандидат Саша Перовић је рођен 1963. године. Завршио је економски факултет, био студент магистарских студија, и од 2005. године је студент докторских студија на Медицинском факултету у Крагујевцу. До сада је обављао

низ врло одговорних дужности, као помоћник директора Републичког завода за здравствено осигурање и директор више фармацеутских фирми у земљи и иностранству. Објавио је два рада у целини као први аутор (један од њих је у часопису од међународног значаја), и два рада у виду сажетка. Члан је више стручних и научних удружења, посебо из области фармакоекономије.

Б. Објављени радови

Б.1 Рад у целини у часопису од међународног значаја

Перовић С. Financial analysis of Consumption of the Prescription Drugs charged to the compulsory Health Insurance Fund, *Medicus*, 2007, Vol. 8, No 4; 144-146,

Б.2 Рад у сажетку, у часопису међународног значаја

Perovich S. The Analysis of temporary work disability for the period of over 30 days in the Republic of Serbia, *Sažetak (Abstract), Value in Health*, 2006, Volume 9, Issue 6, A215-A216.

Б.3 Рад у сажетку, у часопису националног значаја

1. Перовић С. Финансијска анализа потрошње лекова на рецепт на терет средстава здравственог осигурања, *Сажетак (Abstract), Архив за фармацију*, 2006, број 5 ; 776-777,

2. Perovic S, The Analysis of temporary work disability for the period of over 30 days in the Republic of Serbia, *Sažetak (Abstract), Makedonski medicinski pregled, Books of Abstract*, 2006; 112-113,

В. Тема докторске дисертације

Циљ планираног истраживања је упоређење односа трошкова и ефеката (СЕА) хемодијализе и трансплантације бубрега код пацијената у терминалној фази бубрежне болести (ESRD-End Stage Renal Disease). Предлагач теме поставља

хипотезу да је трансплантација бубрега пожељнија од хемодијализе са аспекта њених нижих трошкова и бољег квалитета живота пацијената.

У сагласности са основним циљевима постављени су следећи конкретни задаци:

1. Идентификовати и израчунати трошкове хемодијализе за период од 10 година
2. Идентификовати и израчунати трошкове трансплантације бубрега за период од 10 година
3. Проценити квалитет живота пацијената на хемодијализи током 10 година
4. Проценити квалитет живота пацијената којима су трансплантирани бубрези током 10 година

Тип студије је комбинација студије пресека и студије случај-контрола, којом су обухваћени сви пацијенти са трансплантацијом бубрега у Републици Србији као случајеви, а контроле су изабране међу пацијентима на хемодијализи у 4 центра у Србији (Клинички Центар Србије, Клиничко-Болнички Центар Земун, Клиничко-Болнички Центар Звездара и Клинички Центар Крагујевац). На сваког пацијента биће узете две контроле, упоредиве по полу, старости и дужини хемодијализе са одговарајућим „случајем“.

Као главни исход лечења код болесника у обе групе користиће се квалитет живота, мерен валидираним Мек Гил упитником (Mc Gill Questionary).

Студија случај/контрола ће обухватити анализу односа трошкова и ефеката (исхода) (Cost Effectiveness Analysis). Ефекат ће бити изражен као број добијених година живота коригованих у односу на квалитет (QALY- Quality-Adjusted-Life-Years), а од трошкова ће бити узети у обзир директни трошкови. У студији ће бити коришћена перспектива Републичког завода за здравствено осигурање. Биће коришћена дисконтна стопа од 3% годишње. Временски хоризонт студије обухвата петогодишњи период после трансплантације, односно пет година хемодијализе.

Ефекат трансплантације бубрега у односу на хемодијализу ће бити изражен као инкрементални однос трошкова и ефеката (Incremental Cost/Effectiveness Ratio), уз процену 96%-тног интервала поверења.

Значај истраживања

Замена оболелог људског органа истим органом добијеног од здраве особе је метода лечења којом се овладало тек у другој половини двадесетог века. Уласком у 21. век трансплантација бубрега постала је терапија избора у лечењу терминалне фазе хроничне бубрежне слабости. Један од најважнијих ограничавајућих фактора за бржи развој овог метода код нас је веома низак проценат кадаверичне трансплантације у последњих неколико година (3 трансплантације у 2005., 7 у 2006. и 19 у 2007. години, у Клиничком центру Србије). Иако сви стручњаци истичу предности трансплантације у односу на хемодијализу, како због значајног побољшања квалитета живота, тако и због нижих трошкова третирања поменутих пацијената, мало је истраживачких радова у нашој земљи који би поткрепили ту тврдњу.

Насупрот томе, многе студије које су вршене у иностранству, доказале су да је трансплантација бубрега далеко исплативија од хемодијализе у свим старосним групама. Такође, утврђено је да је квалитет живота трансплантираних пацијената на вишем нивоу него код оних на хемодијализи. Резултати истраживања ће помоћи промовисању трансплантације бубрега у Републици Србији, и правилнијој алокацији ресурса у лечењу болесника са терминалном слабошћу бубрега.

ЗАКЉУЧАК

Комисија за оцену научне заснованости докторске дисертације сматра да докторска дисертација кандидата Саше Перовића под насловом **"Однос трошкова и квалитета живота пацијената на дијализи и после трансплантације бубрега у условима социо-економске транзиције"** представља обимну и модерну фармакоекономску студију која се бави односом трошкова и ефеката лечења терминалне бубрежне слабости трансплантацијом бубрега или хемодијализом. По својој идеји и циљу, техникама и методама, тема докторске дисертације г. Перовића представља једну од најобимнијих и најквалитетнијих студија ове врсте у

нашој земљи. Она је методолошки добро постављена, и има довољну снагу за откривање разлике у ефектима и трошковима трансплантације и хемодијализе.

Због свега наведеног чланови Комисије сматрају да је тема ове докторске дисертације научно заснована, и са задовољством предлажу Научно-наставном већу Медицинског факултета Универзитета у Крагујевцу да одобри израду докторске дисертације **"Однос трошкова и квалитета живота пацијената на дијализи и после трансплантације бубрега у условима социо-економске транзиције"**.

19. 5. 2008.

проф. др Небојша Арсенијевић – председник, редовни професор – Медицински факултет у Крагујевцу (ужа научна област микробиологија и имунологија, и основи онкологије)

проф. др сци. мед. Слободан М. Јанковић – члан, редовни професор - Медицински факултет у Крагујевцу (ужа научна област фармакологија и токсикологија и клиничка фармација)

проф. др сци. мед. Стеван Пљеша – члан, редовни професор – Медицински факултет у Београду (ужа научна област интерна медицина)
